

Nr 123.

Av herr **Rune**, om skrivelse till Konungen angående statens övertagande av vissa småskoleseminarier.

Som bekant är det landstingen, som nu i väsentlig grad bekosta och ombesörja utbildningen av småskollärarinnor. Enligt min mening är dock tiden nu inne att till prövning upptaga frågan, om icke staten helt bör övertaga denna utbildning. Då statsmakterna föreskrivit, att skoldistriktet skola inrätta nödigt antal småskolor och därjämte fastställt vissa kompetenskrav på dem, som skola anställas som lärarinnor vid dessa skolor, synes det mig också vara ett statsintresse att ombesörja den för denna kompetens nödvändiga utbildningen. Genom den senast utfärdade seminariestadgan har också Kungl. Maj:t givit vittgående bestämmelser rörande utbildningstid, kurser, lokaler och materiel vid dessa seminarier, vilket allt medfört ökade utgifter för landstingen. Men då dessa icke hava någon lagstadgad skyldighet att åtaga sig dessa utgifter, och då landstingen för varje år måste påtaga sig allt tyngre ekonomiska bördor för andra ändamål, synes mig kravet fullt berättigat, att staten övertar utbildningen av lärarekrafter även för småskolorna.

En sådan anordning skulle också medföra åtskilliga praktiska fördelar. Kostnaderna komma att bliva jämnare och mera rättvist fördelade. Som förhållandet nu är kommer det ena landstinget att i avsevärt högre grad än det andra betungas med utgifter för detta ändamål, och även de landsting och de städer, som icke upprättat något seminarium, få dock sitt behov av småskollärarinnor tillgodosett på övriga landstings bekostnad. Totalkostnaden för utbildning av nu ifrågavarande lärarekrafter skulle därjämte helt visst ställa sig billigare, om den försigginge vid ett mindre antal seminarier med större omfattning än vad nu är fallet.

Vid många seminarier är för närvarande elevantalet jämförelsevis litet, men kostnaden för lokaler, värme, belysning, lärarekrafter m. m. kunna ju icke i förhållande till det obetydliga antalet nedbringas. Denna olägenhet, som medför ökad kostnad för utbildning per elev, skulle helt naturligt genom den föreslagna organisationen kunna bortelimineras.

Även i fråga om seminariernas arbete och ledning torde ingen förlust vara att befara, därest man i stället för de många av landstingen tillsatta styrelserna låte skolöverstyrelsen helt taga ledningen även av dessa seminarier.

Då jag sålunda finner det både principiellt riktigt och ekonomiskt förmånligt att staten övertager småskolläraryrkesseminarierna, får jag hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta genom skolöverstyrelsen verkställa utredning rörande statens övertagande av de av landstingen upprättade småskoleseminarierna eller vissa av dem och till riksdagen inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

Stockholm den 19 januari 1923.

Axel Rune.